

Langsua
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Langsua nasjonalparkstyre
Møtested:	Hammer hotell Lillehammer
Dato:	04.12.2025
Tidspunkt:	10:00 - 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter, morten.liebe@statsforvalteren.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra fast representant.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 31/2025	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 32/2025	Ulovlighetsoppfølging - MUSH Synnfjell 2025 - Torpa IL		2025/10331
ST 33/2025	Plan og budsjett 2026 - Langsua nasjonalparkstyre		2025/12951
ST 34/2025	Delegerte vedtak		
38/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Espedalen LVO - Hersjømyrin NR - transport av ved til hytte ved Nausterlona - Espedalen bygdealmenning		2025/12888
39/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - organisert ferdsel - skiturer - Lengetur		2025/10452
40/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP med flere - snødekt mark - snømåling - tilsyn og drift av reguleringsanlegg - Glommens og Laagens Brukseierforening - Hafslund Kraft AS		2025/10563
41/2025	Delegert vedtak - Tillatelse og Avslag - Verneområder i Langsua - Arrangement hundekjøring - Mush Synnfjell 2026 - Torpa idrettslag		2025/10331
42/2025	Delegert vedtak - Tillatelse bruk av drone ved ettersøk hund - Langsua NP - Eggum AS		2025/13278
43/2025	Delegert - Endret vedtak - Espedalen LVO - Uttransport av jaktbrakker og slaktegalge fra landskapsvernområdet - Espedalen Bygdealmenning, og tilsv. på en privat eiendom.		2025/12532 og 2025/13270
ST 35/2025	Referatsaker, se eget vedlegg.		
ST 36/2025	Faglig innslag		
ST 37/2025	Eventuelt		

ST 31/2025 Godkjenning av protokoll/innkalling

Arkivsaksnummer: 2025/10331-11

Saksbehandler: Stein Egil Granli

Dato: 25.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	32/2025	04.12.2025

Ulovlighetsoppfølging - MUSH Synnfjell 2025 - Torpa IL

Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyre beslutter å oversende sak om ulovlig motorferdsel og ulovlig gjennomføring av arrangement i forbindelse med trekkhundløpet MUSH Synnfjell 2025, til Miljødirektoratet for vurdering om overtredelsesgebyr.

Nasjonalparkstyret som forvaltningsmyndighet har begrensede reaksjons- og sanksjonsmuligheter i saker der det avdekkes ulovligheter og brudd på vilkår i tillatelser relativt lang tid i etterkant, knyttet til vedtak fattet av styret. Den aktuelle saken er krevende å vurdere mht alvorlighet og hvilke effekter som ulovlighetene kan ha påført sårbart dyre- og fugleliv vinterstid. Nasjonalparkstyret mener det er riktig at Miljødirektoratet vurderer saken helhetlig og med tanke på mulig reaksjon overfor en aktør som har utført ulovlig motorferdsel og ulovlig gjennomføring av arrangement i verneområder, og i tillegg brutt andre vilkår i tillatelsen for MUSH Synnfjell 2025.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Søknad fra Torpa IL om gjennomføring av MUSH Synnfjell 2025, datert 17.10.2024
- Delegert vedtak - disp/avslaget for MUSH Synnfjell 2025, datert 24.11. 2024.
- Søknad fra Torpa IL om gjennomføring av MUSH Synnfjell 2026, datert 18.09.2025.
- Epost med kartgrunnlag fra Torpa IL, etterspurt av forvalter, datert 10.11.2025.
- Delegert vedtak, dispensasjon og avslag for MUSH Synnfjell 2026, datert 12.11.2025
- Klage fra Torpa IL på avslaget om bruk av løypetrase sørvest av Rokvamsetra, datert 13.11.2025.
- Epost fra Torpa IL av 16.11.2025, vedr. dispensasjon for MUSH Synnfjell 2025 og preparering av treningsløyper 2025-2028.

Saksopplysninger

I delegert vedtak 24.11.2024, fikk Torpa IL innvilget dispensasjon for gjennomføring av trekkhundløpet MUSH Synnfjell 2025. Løpet består av tre distanser, 50, 100 og 200 km. Det meste av løpet kjøres på løyper som er anlagt på veier i området. De ulike distansene kjøres delvis langs de samme traseene, mens for de lengste distansene har det også blitt innvilget tillatelse for bruk av runden om Rokvamsetra og videre sørvest, sist gang i 2024.

Forvalter har sommeren og høsten 2025 hatt dialog med Torpa IL om manglende innlevering av kjørebok fra arrangementet i januar 2025. Kjørebok ble mottatt høsten 2025 etter at forvalter purra opp svar fra arrangøren. I kjøreboka går det fram at Rokvamsæterrunden ble brukt under hundeløpet.

Før forvalter fikk full oversikt i saken, ble det innvilget tillatelse for gjennomføring av MUSH Synnfjell 2026, og samtidig gitt avslag på bruken av Rokvamsæterrunden. Vilåårene for MUSH 2026 er basert de samme vurderingene som for MUSH 2025, der det også ble gitt avslag på bruk av Rokvamsæterrunden. På tidspunktet for det nye vedtaket var ikke forvalter fullt ut kjent med at Torpa IL ikke hadde overholdt flere av vilåårene for arrangementet i 2025.

Torpa IL har som kjent påklagd avslaget i vedtaket av 12.11.2025, for bruk av Rokvamsæterrunden. Torpa IL henviser til at denne løypa har vært brukt tidligere under samme arrangement. Samtidig har idrettslaget vedgått at de gjennomførte MUSH Synnfjell 2025 uten at de hadde skaffet seg tilgang til selve tillatelsen og uten å kjenne vilåårene i tillatelsen. Vedtaket om MUSH Synnfjell 2026 ble elektronisk ekspedert til Torpa IL på vanlig måte, dvs idrettslaget har ikke sørget for å videreformidle tillatelsen til riktige personer internt i egen organisasjon. Torpa IL har dermed gjennomført ulovlig motorferdsel i to verneområder, og ulovlig gjennomføring av arrangement i samme verneområder. Det er videre et krav at tillatelsen skal medbringes under all kjøring og at komplett kjørebok skal innleveres innen fastsatt frist. Disse vilåårene ble heller ikke overholdt for arrangementet 2025.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 28. mars 2012 delegert forvaltningsmyndighet for verneområdene tilknyttet verneplan for Langsua til Langsua nasjonalparkstyre. Dette er gjort med medhold i naturmangfoldloven § 62.

Verneformål – forskrift

- Forskrift om vern av Langsua nasjonalpark, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Nordre Land, Gausdal, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner, Oppland av 11.03.2011.
- Forskrift om vern av Storlægeret landskapsvernområde, Nord Aurdal, Nordre Land og Gausdal kommuner, Oppland av 11.03.2011.

Forvaltningsplan

Løyper for hundekjøring er fastsatt i forvaltningsplan. Dette gjelder trening og rekreasjonskjøring. I forbindelse med hundeløp er det tidligere gjort få unntak fra de etablerte løypetraseene. I naturreservater er hundeløp søknadspliktig. Arrangementer er alltid søknadspliktige, uavhengig av verneformål.

Presedens

Saker om ulovlighetsoppfølging i denne sammenheng vurderes normalt ikke som presedensskapende.

Vurdering

Etter forvalters oppfatning er det skjerpende at Torpa IL iverksetter gjennomføring av trekkhundløpet uten å ha gjort seg kjent med tillatelsen og ikke kjenner vilkårene for gjennomføring av hundeløpet. Arrangøren har heller ikke henvendt seg til nasjonalparkforvaltninga i forkant av MUSH Synnfjell 2025 for å etterspørre tillatelsen.

Konklusjon

Forvalter anbefaler at nasjonalstyret oversender saken til Miljødirektoratet for vurdering av overtredelsesgebyr.

Arkivsaksnummer: 2025/12951-1

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 28.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	33/2025	04.12.2025

Plan og budsjett 2026 - Langsua nasjonalparkstyre

Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyret søker statlig myndigheter om midler til følgende for 2026:

Drift av styret (eksklusivt automatisk tildeling til drift av infrastruktur) 190000,-

Skjøtsel/økologi/landskap/restaurering

- Videreføring skjøtsel av kulturmark	450000,-
- Ivaretagelse av hekkelokalitet for fiskeørn, omlegging sti	45000,-
- Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier	200000,-
- Landskapsforbedring – toppen steintipp Storhøliseter	200000,-
- Restaurering stien til Snuen	90000,-
- Sårbarhetsanalyse Langsuene	70000,-

Ferdsl og informasjon

- Brukerundersøkelse start- og infopkt., og metodeutvikling	140000,-
- Fornying info-tavler i tråd med merkevare	100000,-
- Kvalitetssjekk steintavler informasjon	40000,-
- Nasjonalparkrunden Verksodden, supplende merking	14000,-
- Start- og infopunktet på Lenningen, nytt gjerde og tynning	75000,-

Totalsum..... 1424000,-

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Forvaltningsplan for verneområdene i Langsua 2020 – 30.
- M.dir: Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder – 2026 (utdrag gjengitt under «Saksopplysninger»)
- M.dir: Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2026-2030

Saksopplysninger

Utdrag (sitat) fra dokumenter nevnt over, «M.dir, driftsmidler styrene og midler til tiltak i verneområder»:

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Styrets driftsmidler

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Dette spesifisert som følgende i prioritert rekkefølge:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Alle innmeldte tiltak skal i tillegg til verneformålet være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker og være forankret i en besøksstrategi.

Forvaltningsplaner, skjøtselsplaner, sårbarhetsvurderinger, generelle kartlegginger

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtselsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan søkes over andre budsjettposter dvs. ikke tiltaksposten.

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene.

Oppdrag fra forvaltningen til SNO

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år.

Det skal gjennomføres ett planleggingsmøte med SNO dvs. før nyttår og etter tildeling av tiltaksmidler. Ønsket oppdrag fra forvaltningen legges inn i systemet «Naturopdrag»:

Forvaltningsplan

Planen er grunnlaget for valget av prioriterte tiltak. I tillegg kommer saker som har oppstått i inneværende år, og som dermed trenger fokus kommende år. Videre må påbegynte tiltak slutføres.

Vurdering

Styrets driftsmidler

Styret har i 2025 et budsjett på totalt kr. 310000,- som fordeler seg på kr. 210000,- til styremøter/opplæring/befaringer og kr. 100000,- til drift av infrastruktur. For tiden er det seks av styrets åtte representanter som sender inn krav om møte- og reisegodtgjørelse. Det er gjennomført to heldags befaringer inkl. behandling av evt. styresaker. Driftsbeløpt på kr. 100000,- blir tildelt direkte fra M.dir uten søknad ut fra et kriteriesett derfra. Vi forventer det samme beløpet i 2026.

Forvalterne må kunne vise at vi representerer styret i arrangementer, møter og befaringer. Det innebærer at forvalterne trenger noe bekledning. Vi har T-skjorte og en fleecevest. Det er i minimum behov for en ytterjakke med logo, og et eller to bannere el. til bruk under arrangementer, møter ol.

Forslagsvis har vi satt opp følgende aktivitet for 2026:

- Styremøte fysisk x 3

- Befaring/styremøte x 1
 - Styremøte Teams x 2
 - AU-møte x 2
 - Uforutsette kostnader dvs. krav fra styremedlemmer tappt arbeidsfortjeneste mm
Delsum 160000,-
 - Profileringsmateriell dvs. bekledning forvaltere og bannere som viser at vi representerer styret
Delsum 30000,-
- Totalt styret 190000,-**
- Drift infrastruktur 100000,- (tildeles uten søknad)**

Møteaktiviteten representerer en ramme basert på siste par års aktivitet. Vi har lagt opp til en heldaghs befaring knyttet til aktuelle saker. Styret kan velge om det skal gjennomføres flere befaringer. Budsjettforslaget må da suppleres.

Tiltaksmidler - prioriteringer

For innværende år har vi prioritert biologiske/økologiske problemstillinger relativt høyere enn foregående år. Vi mener at denne prioriteringen bør fortsette i de nærmeste årene. Det betyr at vi ressursmessig kan prioritere viktige tiltak som vi i hovedsak bør dreie seg om bevaring og utvikling av biologiske verneverdier ihht. forvaltningsplanen. Det omfatter tiltaksgruppene skjøtsel, sikring av funksjonsområder for arter, oppbygging av biologisk kunnskap og landskapsmessige forbedringer. Nedenfor er foreslåtte tiltak for kommende år gjennomgått.

Skjøtsel - sikring av funksjonsområder for arter - oppbygging biologisk kunnskap - landskapsmessige forbedringer.

- Skjøtsel av kulturpåvirket mark og delområder som følges opp og som delvis er skjøttet over flere år fram til nå, med bevaringsmål for arter og naturtyper. Særlig biologisk rike områder som er truet av gjengroing og artstap.

Mange av de mest artsrike områdene i Langsuas verneområder er naturbeitemark av forskjellig slag. Felles for dem er at de er rike på gras og urter og tilhørende sopp og insekter, mange av dem sårbare og truede arter. De finnes på et middelsrikt til svært rikt jordsmonn, og dette gjør at de er utsatt for gjengroing. Fuktige områder gror igjen med vierkratt, de tørrere områdene med einerkratt. Under tregrensen kommer også bjørka raskt i disse områdene. Resultatet blir en mer ensartet vegetasjon med tap av arter.

Gjengroingen har i mange av våre verneområder kommet langt, og det må sterkere tiltak til en dagens beitebruk for å bremse utviklingen. Uansett hvilke hva man velger å setteinn, så er det dyrt å bekjempe gjengroing. Med unntak av mindre områder, så må det skje enten med manuell rydding, ild eller beitedyr, og uansett tiltak så må det følges opp med et større beitetrykk i åra framover.

I løpet av de siste ti-tolv åra siden opprettelsen av verneområdene er det bruk mange hundre tusen kroner på rydding av gjengroing og etterfølgende skjøtelsbeiting. Likevel er det forsvinnende små arealer vi har klart å skjøtte, og effekten varer kanskje bare så lenge vi har midler til å holde skjøtselen i gang.

Vi ønsker derfor å videreføre skjøtselsbeitingen fra tidligere år, samt noe opptrapping av kjøp av krattrydding fra fjellstyrene i Gausdal, Torpa og Øystre Slidre.

For å nå våre bevaringsmål for disse naturtypene og artene er vi nødt til å samarbeide med beitebrukere i et format som er økonomisk og praktisk interessant for dem. Vi har nå en mulighet til å prøve ut dette gjennom å samarbeide med en beitebruker som har ammekyr i Liomseterhamna i nasjonalparken.

I dalsiden langs øvre del av Fjelldokka ligger to-tre gamle felægre i et frodig område med gammel beiteskog. Her er vegetasjonen rik og potensialet for biologisk mangfold stort, noe som i dag fortsatt er dårlig kartlagt. Det vil også være nødvendig å følge opp skjøtselen tett med registrering og overvåking av botanikk, fugleliv med mer. Her er det gjennom målretta skjøtselsbeiting mulig å påvirke et stort område (15 km²) med et rikt potensiale for biologisk mangfold og høy beiteverdi for beitebrukere.

Dette kan bli et pionérprosjekt i skjøtselssammenheng, med stor overføringsverdi. Høye kostnader gjør det nødvendig å søke om midler til et prosjekt over en avgrenset tidsperiode, f.eks. tre år. Om prosjektet er vellykket, kan det etablere et varig beiter regime med langvarige positive effekter på landskap og biologisk mangfold i trå med verneformålet for nasjonalparken.

Vår rolle i dette prosjektet er et tjenestekjøp fra beitebrukerne til målrettet beitebruk slik vi gjør på de andre lokalitetene.

- Ivaretagelse av hekkelokalitet for fiskeørn

I verneområdene i Langsua er vi kjent med to hekkel plasser for fiskeørn. Ved den ene plassen går det sti 20 m fra reiret. Det er nødvendig å legge om stien (rydde vegetasjon og merke) for å oppnå en avstand til reiret på noen hundre meter. Det er gjort et forarbeid på dette i samarbeid med Gausdal fjellstyre og fagfolk som kjenner arten godt. Midler til tiltaket vil bli brukt til tjenestekjøp for det praktiske arbeidet.

- Oppbygging av kunnskap om biologi og økologiske verneverdier

Vi må videre erkjenne at vår biologiske kunnskap om nasjonalparken er noe begrenset. Det er derfor behov for å utvikle denne. Vi har gjennom de siste årene foretatt biologisk undersøkelser i alle reservatene og i Espedalen landskapsvernområde. Undersøkelse i Dokkfaret landskapsvernområde pågår. Dette har gitt oss verdifullt grunnlag for å kunne utøve pålagt en kunnskapsbasert forvaltning.

Det er således nødvendig å prioritere undersøkelser i nasjonalparken i de kommende årene. I forvaltningsplanen er det listet opp mange overvåkingsoppgaver og behov for kunnskapsbygging. Det er relevant å ta tak i noe av dette etter halvått løp for forvaltnisplanen, jfr. også mål om utsjekk av divers biologiske kvaliteter hvert femte år.

Som tidligere orientert om i styremøte, pågår det et prosjekt «sårbarhetsanalys i Langsua» for å få et grunnlag for evt. omleggiung av en sti. Kostnadene til denne utredningen dekkes delvis over inneværende pr. I tillegg kan det oppstå nye problemstillinger som må utredes nærmere.

For kommende år foreslås to tiltak:

- Kunnskapsoppbygging ut fra forvaltningsplanens bevaringsmål for arter og områder (deltemaer konkretiseres etter at tildeling foreligger)
- Ferdigstilling av sårbarhetsanalyse og oppfølging av denne for fjellpartiet Langsuene

Landskapsforbedring – toppen av steintippen på Storhøliseter

Målsetting for fyllingen

- Restaurere landskapet ytterligere på en slik måte at fyllingen totalt sett ikke er med på en endre landskapets karakter, dvs. framstår godt revegetert og går inn i omgivelsene.
- I samarbeid med grunneier sørge for at området etter restaurering ikke benyttes til parkering og plassering av utstyr av noe slag.

Målsetting tilførselsveien – Storhølivegen

- Tilbakeføre veiskråninger og veikanter slik at de tilpasses landskapets karakter. Det er aktuelt å bytte masser dvs. ta ut noe stein fra tippen for forbedring av veien og samtidig frakte inn overskuddsmasser (grøftemasser og dårlige bunnmasser) som topplag til tippen.

Nasjonalparkstyret gav i 2020 tillatelse til deponering av mange hundre kubikkmeter dyrkingsstein, vilkår bla. satt som omfattet tildekking med finere masser som kunne gi revegetering. Tiltakshaver dekket fyllingens skråning (2023) med bevarte stedeagne jordmasser ihht vilkår i vedtak. Forvaltningen valgte selv å så (2024/2025) selve skråningen med godkjent fjellfrøblanding for å kontrollere at fremmedarter ikke kom inn. Revegetering av selve skråningen går nå bra.

Planering av steinmassene på toppen utført etter forutsetningene. Forvaltningen ønsket ikke at det benyttes evt. tilkjørte jordmasser fra utenfor verneområdet til toppdekke for å unngå at fremmedarter kommer inn. Området ligger veldig åpent og eksponert i landskapet både lokalt og sett fra avstand. Det betyr at toppen av fyllingen fortsatt er svært eksponert og skjemmende.

Toppen av fyllingen benyttes til plassering av vogner (brakker) og utstyr i fbm. elgjakt, og til parkering for turgåere. Dette er også en uønsket eksponering i landskapet. Total sett er fyllingen og bruken av denne i konflikt med verneformålet.

Det er avholdt et møte med Miljødirektoratet om saken, og det er i etterkant søkt om planleggingsmidler for inneværende år, kr. 55000,-. Vi har videre drøftet tiltaket med grunneier og veiselskapet som begge er positive, og vil samarbeide om gjennomføringen og videre budsjettering. Midler til gjennomføring i 2026 vil i all hovesake bli bruktil leie av maskiner for transport og planering av masser.

Restaurering stier Snuen

Målsetning for tiltak:

Restaurere stipartier med omfattende erosjon. Forebygge ytterligere skader og massetransport med overflatevann.

Ferdselen til Vesle-Snuen (Gausdal kommune) går i hovedsak fra parkeringsplass nær Oppsjøkrysset (Nordre Land kommune) og videre opp fra Rokvamsetra.

Gjennomføring

Det er behov for ekstern bistand knyttet gjennomføring av restaurering, styrt ferdsel og utbedring av stier. Ressursbehov for gjennomføring må kartlegges. Det må videre søkes om midler for planlegging og kartlegging av prosjektet.

Stiene i området er relativt hardt belasta og det er dokumentert erosjon på visse strekninger. Oppe i lia deler stien seg og det er vekslende slitasje på begge traseer. På visse vilkår ble det innvilget tillatelse til organiserte rideturer opp til Vesle-Snuen for 2025, som en prøveordning for å tilegne seg kunnskap om effekter og slitasje fra organisert hesteridning. Funnene peker i retning av at organiserte rideturer i bratt terreng bør vurderes strengere i framtiden.

Vi har opplysninger om at organisert hesteridning har foregått i området tidligere, uten nødvendig tillatelse fra nasjonalparkforvaltningen. Hvor stor slitasje dette har ført til, i tillegg den vanlige ferdselen til fots, er ikke mulig å kvantifisere. Vurderingen så langt etter to befaringer sommer/høst 2025, er at stien punktvis blir utsatt for stor slitasje og påfølgende erosjon. Dette gjelder særlig de brattere partiene av stiene, men også partier hvor stien over mange år har blitt til et trau som leder betydelige vannmengder. Stor hastighet på overflatevannet fører til utvasking av finstoffer og erosjon.

Lang tids slitasje har ført til terrengskader som ikke vil leges naturlig og som er under forverring. Det er også skader på vegetasjon. Det er behov for punktvis restaurering i bratte partier og tiltak med å lede bort vann og ut fra stien. Masser og evt steinblokker må tilføres for å stabilisere særlig ett bratt parti. Masser må flys inn med helikopter. Andre tiltak som er aktuelle er å iverksette mer styrt ferdsel i området, ved å skille for ønsket sti og skjerme ut særlig ett punkt med stor erosjon.

Ferdsel og bruk - informasjonstiltak

Brukerundersøkelse

Fram mot revisjon av forvaltningsplanen trenger vi økt kunnskap om den menneskelige bruken dvs. bla. omfanget i delområder, fordeling på typer aktiviteter, hvor de besøkende kommer fra og bruken av start- og infopunktene. Endringer og utvikling i forhold til undersøkelsen utført i 2015 blir viktig.

Vi mangler et fastsatt framtidig opplegg og metodikk for brukerundersøkelse med tydelige fokusområder geografisk og tematisk. Et slikt opplegg bør fastlegges i løpet av neste år.

Grunnlaget for å lage en planmessig framdrift vil bestå av en analyse av følgende elementer:

- Brukerundersøkelsen fra 2015
- Supplerende innhenting av data om bomveipasseinger, fiskekortsalg, overnattingstall fra DNT og rettighetshavere mm. Gjøres vinter 25/26 av oss. Sammenstilles for en 10 års periode.
- Resultatene fra observasjonsstudiene (hvordan brukes punktene) på start- og infopunktene utført i 2025. Observasjoner gjort over 3 dager på hvert punkt i 2025 samt suppleres i 2026. Grunnlag for framtidig endring av tematisk innhold mm.
- Data for bruken av besøkssiden på nett og Facebook-siden.
- Data fra ferdselstellere brukt ved inngangene Ormtjønnekampen og Skaget.

Aktuell angrepsvinkel i 2026 hvor det trengs ressurser til ekstern bistand:

- Forslag til framtidig opplegg og metodikk for brukerundersøkelse med tydelige fokusområder geografisk og tematisk.
- Supplerende observasjonsstudier på start- og infopunktene, med tillegg av Revsjøen som ikke var med i 2025.

Fornyning info-tavler og kvalitetssjekk steintavler

Vi har i de siste årene erstattet en del av de single informasjonstavle satt opp rundt 2012 og etablert alle start- og infopunktene fastsatt i forvaltningsplanen, alt ihht. merkevara. Noen gamle tavler er også fjernet. Totalt er har vi nå 16 lokaliteter der merkevara ikke er innarbeidet.

Vi har behov for å videreføre dette arbeidet med fokus på start- og infopunktene på Storeskag og Veslfjell samt enkelte andre tavler. Noen av selve plakatene til Storeskag og Veslfjell er ferdig trykket i 2025 og kan monteres til neste år. Forslagvis erstattes 4 single tavler med plakater til en kostpris pr. stk. for 25000,- ferdig oppsatt.

På noen av start- og infopunktene er det benyttet skifertavler. Disse har stått 13 – 14 år. Det er observert noe oppsprekking i skiferlagene. Det må derfor foretas en tilstandsvurdering sammen med leverandør ut fra sikkerhetshensyn estimert til to betalte dagsverk.

Nasjonalparkrunden Verksodden

Ut fra start- og infopunktet Verksodden går det en nasjonalparkrunde på ca. 2, 5km i skogterreng rett utenfor landskapsvernområdet. Denne runden har behov for ytteligere merking med stolper med visningsskilt. Dette materiele er innkjøpt i 2025 slik at det trengs midler til tjenestekjøp for oppsetting neste år.

Start- og infopunktet på Lenningen

Start- og infopunktet på Lenningen er ferdigstilt ifht. opprinnelige plan. Det er imidlertid behov for en viss supplerende tynning (rydding delvis gjennomført i 2025) av vegetasjonen utenfor for å lage til en fin utsikt. Tiltaket er avklart med grunneier. Personell må engasjeres til å gjennomføre det fysiske arbeidet.

I tillegg mener vi det er nødvenig å sette opp skigard rundt sitteplassen siden sau går inn på plassen. Distansen for gjerdet er 50 – 60 m med en tilhørende port, evt. gjenbruk av den ene av dagens porter som blir overflødig framover.

Konklusjon – forslag søknadsomfang for 2026 - oppsummert

Skjøtsel/økologi/landskap/restaurering (73% av totalen)

- Videreføre skjøtsel av kulturmark	450000,-
- Ivaretagelse av hekkelokalitet for fiskeørn, omlegging sti	45000,-
- Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier	200000,-
- Landskapsforbedring – toppen steintipp Storhøliseter	200000,-
- Restaurering stien til Snuen	90000,-
- Sårbarhetsanalyse Langsuene	70000,-

<u>Delsum</u>	<u>1055000,-</u>
---------------	------------------

Ferdsl og informasjon (27 % av totalen)

- Brukerundersøkelse start- og infopkt., og metodeutvikling	140000,-
- Fornyng info-tavler i tråd med merkevare	100000,-
- Kvalitetssjekk steintavler	40000,-
- Nasjonalparkrunden Verksodden, supplende merking	14000,-
- Start- og infopunktet på Lenningen, gjerde og tynning	75000,-

Delsum 369000,-

Totalsum..... 1424000,-

Noen av disse tiltakene vil som foregående år, bli samkjørt med oppgavebestillingen til SNO via «Naturopdrag» for 2026. Avhengig av deres ressurstilgang, vil noen oppgaver bli utført via tjenestekjøp fra andre.

ST 34/2025 Delegerte vedtak

38/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Espedalen LVO - Hersjømyrin NR - transport av ved til hytte ved Nausterlona - Espedalen bygdealmenning 2025/12888

39/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - organisert ferdsel - skiturer - Lengetur 2025/10452

40/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP med flere - snødekt mark - snømåling - tilsyn og drift av reguleringsanlegg - Glommens og Laagens Brukseierforening - Hafslund Kraft AS 2025/10563

41/2025 Delegert vedtak - Tillatelse og Avslag - Verneområder i Langsua - Arrangement hundekjøring - Mush Synnfjell 2026 - Torpa idrettslag 2025/10331

42/2025 Delegert vedtak - Tillatelse bruk av drone ved ettersøk hund - Langsua NP - Eggum AS 2025/13278

43/2025 Delegert - Endret vedtak - Espedalen LVO - Uttransport av jaktbrakker og slaktegalge fra landskapsvernområdet - Espedalen Bygdealmenning 2025/12532, samt tilsvarende vedtak på en privat enkelteiendom, sak 2025/13270.

ST 35/2025 Referatsaker, se oversikt i vedlegget.

ST 36/2025 Faglig innslag.

ST 37/2025 Eventuelt. Møteplan første halvår 2026